

mange juridiske eller hvor mange mediciniske Candidater gives der, som, naar de have taget deres Embedsexamen, nære den ringeste Tvivl om, at de skulle fortsætte paa den Vej, som de have begyndt paa? Hos Theologerne see vi derimod Tvivl derom hos mange, og der er ikke saa Tilfælde, hvor man kunde pusse, at en saadan Tvivl havde været tilstede. Men nu spørger jeg dernæst: „Hvorledes skal Staten stille sig, og hvorledes stiller den sig overfor dette Spørgsmaal?“ Det er da aabenbart nok, at Staten baade kan stille og stiller mange Fordringer, men at den ikke kan paasee, at denne ene Fordring bliver opfyldt, at Individet, den vordende Præst, har Troen, at han virkelig har det indre Kalb, uden hvilket han dog ikke burde eller turde virke i den præstelige Gjerning. Efter Examen kommer ganske vist endnu en Prøvelse hos Biskoppen; men den Vedkommende kan muligt meget godt klare for sig her, og kan bevise, at han hverken har glemt sit Hebraiske eller Andet, og det kan dog skorte ham paa det, som hverken Biskoppen eller Staten gennem en Prøve kan faae frem. Saa træder den theologiske Candidat da ud i den præstelige Virksomhed, træder op som Præst og Sjælesørger. Den 3die Klasse af Candidater, som jeg omtalte, omfatter mange og meget forskellige Individuer, ligesom den Mand, som man kunde kalde den Ræde — hvis Interesse meest gaaer i den videnskabelige Retning, men som mangler Evnen til at kunne lempe sit Foredrag efter sine Tilhørere, mangler Interesse for at leve og virke ude paa Landet i det lille Landsbypræsteskab, og som maastee ogsaa mangler hele det indre Kjærlighedsliv, som skal til for at leve med de fattige, Trængende, Syge og dem, der overhovedet behøve hans Hjælp —, indtil den Mand, om hvem Tilhørerne, naar de høre hans oplyste Tale, maae sige: „Er det Alvor med hans Tale, eller staaer han her som Hykler?“ Og jeg spørger nu atter: Hvem er det, som skal afgjøre, hvorvidt denne Præst virkelig er en sand Herrens Tjener, en sand Ordets Forkynder? Staten kan ikke afgjøre dette, men det maa Menigheden afgjøre. Her komme vi da til den anden store Side af Sagen. Sæt, at og-

faa Alt, hvad der fordres af Staten er tilfredsstillt, hvorvidt har da denne Mand tilfredsstillt i det Væsentlige, i det, hvorpaa det til Syvende og Sidst kommer an? Dette kan kun afgjøres af Menigheden eller af Manden selv, der enten maa have taget Feil med Hensyn til sin Menighed eller ogsaa maa have taget Feil af sig selv. Der kan altsaa være, og der er rundt omkring i Landet mangfoldige Tilfælde, hvor Staten maa sætte sit anerkjendende, ja sit i allerhøjeste Grad anerkjendende Stempel paa en Præst, uagtet Menigheden maa sige sig selv og maa siges af Andre at være brøstholden. Ligesom Sygdommen her opdages nedenfra, af Menigheden, saaledes kan Curen imod den ogsaa kun udgaae nedenfra, fra Menigheden selv. Der kan ikke være Tale om, at Staten kan entlebigge en ung Præst, fordi han ikke er istand til at tilfredsstille sin Menigheds Trang, naar han forøvrigt i alle Henseender er en respectabel Mand. Der kan ikke engang være Tale om, at Staten gennemgaaende kan forflytte en saadan Præst. Den kan forflytte ham eengang; men viser det sig saa, at han heller ikke er istand til at tilfredsstille sin næste Menigheds Trang, saa kan Staten ikke blive ved dermed. I dette Tilfælde maa altsaa ikke blot Dommen og Afgjørelsen ligge hos Menigheden; men tillige, mener jeg, Curen. — Der blev allerede talt om dette Forhold i forrige Samling, og det blev da af det høiærværdige Medlem for 5te Kred (Vindesbøll) foreslaaet, at man som Middel til at tilfredsstille den omtalte Trang kunde tildele Menighederne almindelig Valgret. Jeg troer nu for det Første ikke, at det høiærværdige Medlem i saa Henseende vil finde Tilslutning, ibetmindste langtfra eenstemmig Tilslutning, hos Kirkens andre Tilhørsmand; men, jeg kan derhos, hvad mig selv angaaer, aldrig give min Stemme dertil, og, uden at fordybe mig i dette Spørgsmaal, skal jeg tillade mig med et Par Ord at forklare hvorfor. Jeg er overbevist om, at en dansk Menighed og det danske Folk, ligesom enhver anden Menighed og ethvert andet Folk, ville være istand til at prøve og behømmes, hvad de kjende; men jeg er ligesaa overbevist om, at det danske Folk og en dansk Menighed ligesaa lidt som noget andet Folk eller nogen